

XXVI.

Exemptio Monachorum Eremitarum Sancti Romualdi Montis Coronae Ordinis Camaldulensis, sub Regula Sancti Benedicti, & auctoritas eorum Majoris.

De Ordine, tam Monachorum, quam Eremitarum Congregationis Camaldulensis plene notari supra in Constit. XXVIII. Alexandri II. Nulli Tom. II. fol. 19. Ab ea tamen se juncti est haec Congregatio Eremitarum S. Romualdi.

CLEMENS PAPA VII.

Dilectis filiis Majori, & Universis Eremitis S. Romualdi, Ordinis Camaldulensis, presentibus, & futuris.

Eremitarum S. Romualdi commendatio

Vestrum Ordinem in agro dominico speciosum ad salutem animarum in dies utiliter fructificantem, privilegiis, & gratiarum donis libenter ornamus, ut quietius, & decentius valeatis Altissimo famulari.

Major istius Congregationis utitur privilegiis Abbatum S. Benedicti praeterquam in his exceptis.

§.1. Itaque Majori vestro, ut quibus Abbates Generales univrsorum Ordinum sub Regula Sancti Benedicti militantium, privilegiis, immunitatibus, & gratiis uti possunt, vel consueverunt, uti in perpetuum (citra tamen facultatem utendi mitra, & baculo, ac aliis Pontificalibus, & benedictionem Populo solemniter impendendi) possitis, & valeatis, privilegiaque ipsa illis concessa, quorum tenores, hic habemus pro sufficienter expressis, vobis concessa esse censentur.

Congregatio eximitur a solutione peccatorum &c.

§.2. Quodque quemadmodum alii Ordines ab Ecclesia approbati, ita etiam vos, & vester Ordo in perpetuum a quibusvis gabellis, datis, taliis, collectis, exactionibus, dativis, decimis, & quibusvis impositionibus, ex quavis causa, & consideratione, etiam auctoritate Apostolica, impositis, & imponendis exempti censemini, falemque pro usu vestro necessarium, ex quovis loco Sedi Apostolicae immediate subiecto, ad vestra Eremitoria transferre libere, & licite possitis, auctoritate Apostolica tenore praesentium concedimus, & indulgemus.

Praelati omnes hic Constitutionem executioni mandant.

§.3. Quocirca universis, & singulis Archiepiscopis, & Episcopis, ac quorumvis Ordinum Abbatibus per haec scripta mandamus, ut per se, vel alium, seu alios vobis in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittant, vos contra praesentium tenorem a quovis indebite molestari, contraditores per censuras Ecclesiasticas, & alia juris opportuna remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contraria non obstant.

§.4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, dictorumque Ordinum statutis, & privilegiis, quibus illorum tenores pro sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, specialiter, & expresse ad effectum praesentium derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim ab Apostolica sit

Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.5. Volumus autem quod praesentium transumptis.

Transumptis fides detur.

Datum Viterbii, sub Annulo Piscatoris, die vigesima septima Julii, millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri Anno quinto.

D.P. An.V. 27. Julii.

XXVII.

Approbatio Constitutionum Eremitarum Societatis Sancti Romualdi nuncupat.

Ex Regest. in Archiv. Vat.

CLEMENS PAPA VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

§.1. CUM alias dilecti filii Majori, & Eremitae Societatis Sancti Romualdi, prout nobis nuper exponi fecerunt, postquam Societas ipsa per Nos approbata fuerat, pro ipsius Societatis directione, & illius conservatione nonnullas Constitutiones, tam super observantia divinatorum praecceptorum & votorum, & professionis emissionem, ac paupertatis observatione, & vestimento delatione, ac castitatis, & obedientiae observatione, ac divini Officii, & Missae celebratione, & privata Psalmodia, ac fratrum conversorum, & commissorum divini officii recitatione, & confessione, ac Sacra Communionem, & in comuni habenda ratione ac disciplina, cunctis, solitudine, & silentio, necnon ad tempus, & ad vitam reclusionem, ac jejunio, & infirmorum habenda curatione, necnon exercitio corporali, & Eremitarum dormitione, ac Prioris regimine, & auctoritate, necnon receptione, & dimissione locorum, & Eremitarum, nomine & ordine locorum, ac etiam Eremitarum, necnon Capituli annualis, & generalis ordine, & auctoritate, ac Majoris, & Visitorum etiam auctoritate, necnon super hujusmodi Societatis instituta observantia, prout in quodam libro, in quo Constitutiones supradictae extensa, annotatae, & scriptae existunt, plenius continentur.

Ab Eremitis S. Romualdi editae Constitutiones.

§.2. Quare Major, Visitorum, & Eremitae praefati cupiunt, Constitutiones praefatas pro illarum majori robore Apostolico munimine roborari; Et propterea Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut eorum pio & honesto desiderio annuere de benignitate Apostolica dignaremur.

Eas confirmari petant.

§.3. Nos igitur, qui eosdem Eremitas, tanquam peculiare filios in visceribus gerimus charitatis, hujusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones praefatas, quas per Venerabilem fratrem nostrum Laurentium Episcopum Praenestinum Cardinalem Sanctorem quatuor nuncupatum dicti Ordinis Protectorem diligenter examinari fecimus, & juxta fidelem relationem per eum nobis factam rationabiles, & Religioni con-

Cecedit Clemens praevio examine facto a Cardinale SS. Quatuor.

congruentes esse cognoverimus, quarum tenores, ac si de verbo ad verbum praesentibus inserti forent, pro expressis haberi volentes, auctoritate Apostolica tenore praesentium approbamus, & confirmamus, illaque inviolabiliter observari debere decernimus.

Obstantia tollit.

§.4. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac statutis, & consuetudinibus dicti ordinis, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, & indultis illi forsitan concessis: Quibus, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus.

Dat. die 29. Septembris 1528. An.V.

Datum Viterbii vigesima nona Septembris millesimo quingentesimo vigesimo octavo Pontificatus Nostri Anno V.

XXVIII.

Cursores Papae, & Mandatarii aliarum Curiarum Urbis, in quibus causis citare, intimare, &c. valeant.

CLEMENS PP. VII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Alex.VI. statuit Cursores tantum citare posse, &c. in causis ordinariis coram Judicibus Palatii Apostolici, & in causis omnium Judicium committiariorum.

Accipimus nuper, quod licet dudum, cum a certo tempore praesentationes commissionum causarum in Romana Curia pro tempore vertentium, manu Romani Pontificis, aut de illius mandato signatarum, quae ex stylo, & consuetudine dictae Curiae catenus inviolabiliter observatis, qui pro lege habentur, Auditoribus causarum Palatii Apostolici, aliisque Judicibus, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, Episcopis, & Praelatis, quibus dirigebantur, solum per Cursores Romani Pontificis pro tempore existentis praesentari, & citationes in causis ipsis fieri consueverant, ac citationes ipsae per alios, quam suos, & Sedis Apostolicae Cursores fierent, in grave praedictum nedum ipsorum Cursores, sed etiam litigantium in Romana Curia, abususque, & perversionem antiquorum styli, & consuetudinum dictae Curiae; felic. recordat. Alexander Papa Sextus Praedecessor noster, volens fraudibus, quae in similibus quandoque fiebant, ac indemnitati ipsorum Cursores, & litigantium, observationique styli, & consuetudinum ipsius Curiae providere, Motu proprio, & ex certa scientia, auctoritate Apostolica decrevit omnes, & singulas commissiones, manu sua, aut de mandato suo pro tempore signatas, ac omnes, & singulas citationes, coram quibusvis dicti Palatii Apostolici Auditoribus, Judicibus, Commissariis, vel Ordinariis, in causis eis commissis, ac etiam Romanae Ecclesiae Cardinalibus pro tempore pendentes, ac etiam intimationes, publicationes, & affixiones quarumcumque literarum in dicta Romana Curia, quas per alios quam per ipsos Cursores ex tunc de cetero praesentari, seu fieri contingeret, & processus illarum vigore habendos, nullius existere roboris, vel momenti, mandans inter alia dictae Curiae, & causarum Camerae Apostolicae Auditori pro tempore existenti, ut si in praesentandis commissionibus, citationibus, executorialibus, intimationibus, affixionibus, & publicationibus, aliter fieri reperiret, citationes, publicationes, intimationes, & affixiones, vel alia ad officium Cursores praedictorum spectantia praesentari, seu fieri reperiret, excommunicationis, ac pecuniarias, arbitrio ipsius Auditoris declarandas penas incurrisse declararet, & ad exactiones penarum pecuniarum, & declarationem censurarum contra inobedientes procederet, ac pro talibus publice denunciari mandaret, & faceret.

Jul. II. confirmavit Bullis Alex. VI. prohibendo Judicibus Mandataris &c.

§.1. Ac successive riae memoriae Julius Papa II. similiter Praedecessor noster, intelligens quod cause, propter quas decretum, & mandatum praedicta ab eodem Praedecessore emanaverant, adhuc tunc subsistebant, & similes abusus, & fraudes, ac etiam citationes per alios, quam ipsos Cursores in diversis causis fiebant, styli, & consuetudinem antiquos Curiae hujusmodi pervertendo, Motu simili, non ad ipsorum Cursores, vel alicujus alterius pro eis instantiam, sed de sua mera liberalitate, & ex certa scientia, decretum, & mandatum hujusmodi, auctoritate Apostolica innovaverit, ac perpetuae firmitatis robur obtinere, & inviolabiliter observari debere decreverit, & mandaverit, ac districtius inhibuerit omnibus, & singulis causarum dicti Palatii Auditoribus, aliisque Judicibus, & Commissariis, etiam Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, ac Senatori, Gubernatori, & Vicario generali Almae Urbis, & Curiae de Sabellis Judicibus, eorumque Auditoribus, Collateralibus, seu Locatenentibus, & Capitaneis omnibus ordinariis, ne in causis eis commissis, & in quibus eis commissiones fierent, citationes commissionum, praesentationes executorialium, & alias intimationes, ac affixiones, & publicationes per alios, quam per ipsos Cursores quovis quesito colore fieri facerent, sive permitterent, aut praesentatas, & factas, recipere, & admitterent, ac omnibus, & singulis Nunciis, & quibusvis aliis personis quovis alio nomine nuncupatis, ne commissionum praesentationes, citationes, publicationes, intimationes, & affixiones hujusmodi, vel alia ad officium Cursores praedictorum spectantia praesentare, seu facere, sub excommunicationis lata sententiae poena eo ipso incurrenda quoquo modo praesumerent.

Declaravit, & ampliavit, ut hic.

§.2. Ac decrevit, & declaravit, omnes, & singulas commissiones, per eum, seu de eius mandato signata, ac etiam omnes, & singulas citationes coram quibusvis Auditoribus, Judicibus, Commissariis, etiam Cardinalibus, vel Ordinariis in causis eis commissis pro tempore pendentes, ac etiam intimationes, publicationes, & affixiones quarumcumque literarum in dicta Curia, quas per alios, quam per ipsos Cursores de cetero praesentari, seu fieri contingerit, aut processus illarum vigore habendos,

bendos, & inde secuta quæcumque, ac quicquid in contrarium, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter attentari contingeret, nullius roboris, vel momenti, ipso jure etiam absque eo, quod aliter ejus dispositionem receptam esse constaret, existeret, & per commissarios, etiam S. R. E. Cardinales præfatos, judicandum, sententiandumque fore, sublata eis aliter, quavis judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate. Necnon mandaverit præfato Auditori, ac pro tempore existenti Almae Urbis Governatori, ut eisdem Curforibus super his efficacis defensionis præsidio assistentes, facerent mandatum, inhibitionem, & decretum hujusmodi inviolabiliter observari, contraditores, & inobedientes, censuris, & poenis: etiam pecuniariis, compescendo, prout in literis eorundem Alexandri, & Julii Prædecessorum nostrorum desuper confectis plenius continetur.

Hic modo prædictæ prædictiones approbatæ cum clausula quatuordecim in usu. Quomodo successive absolute mox inferius.

§.3. Nihilominus nonnulli, a quorum oculis Dei timor abscessit, & quæ non sua sunt quærentes, in diversis causis citationes, commissionum presentationes, publicationes, intimationes, & affixiones, ac subastationes, & alia ad officium dilectorum filiorum Curforum nostrorum, tam ex institutione eorum officii, quam juxta antiquos stylum, & consuetudinem Romanæ Curie spectantia, contra decretum, & mandatum Alexandri VI. ac inhibitionem, & declarationem Julii II. ac etiam contra alia in prædictis literis contenta facere præsumunt in ipsorum grave præjudicium, & officiorum suorum læsionem, ac illorum exercitii usurpationem non modicam, excommunicationis latae sententiæ poenam, juxta inhibitionem Julii Prædecessoris hujusmodi damnabiliter incurrendo. Quare Nos hujusmodi errores submovere, ac ipsorum Curforum indemnitate, prout convenit, providere volentes, auctoritate Apostolica, tenore præsentium, decretum, & mandatum Alexandri, ac inhibitionem, & declarationem Julii Prædecessorum, ac eorum literas hujusmodi, necnon in eis contenta quæcumque, ex certa nostra scientia (quatenus tamen sint in usu) approbamus, & innovamus, ac illa, & eis prorsus similia de novo decernimus, mandamus, inhibemus, & declaramus, eaque perpetua roboris firmitate subsistere.

Inhibere Officialibus ne Curfores desuper impediatur.

§.4. Et per Auditores, Commissarios, etiam Cardinales, Vicarium, Governatorem, Senatorem, & alios Judices, ac eorum Collaterales, Locatenentes, Capitaneos præfatos, necnon omnes, & singulos Nuncios, & quasvis alias personas quocumque nomine nuncupatas, prout singulos eorum concernit, sub dictæ excommunicationis latae sententiæ, & quingentorum ducatorum Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe irremissibiliter applicandorum poenis, per Nuncios, & alios præmissa ad officium Curforum ejus, & non aliis quibuscumque Nunciis spectantia exercentes, eo ipso absque alia declaratione incurrendis firmiter observari debere, juxta tamen con-

tinentiam dictarum literarum Alexandri, & Julii Prædecessorum nostrorum, in quarum possessione dicti Curfores (ut etiam accepimus) existunt.

§.5. Necnon Curie causarum Camera Apostolicæ generalem Auditorem pro tempore existentem contra eos ad nedium publicationem incursum poenarum hujusmodi, ac illarum exactionem, sed etiam tamquam falsarios, vigore præsentium, absque alia commissione sibi desuper facienda procedere posse.

§.6. Et sic in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices, & Commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, judicari, & definiri debere, & quicquid fecus a quoquam, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§.7. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Anno Piscatoris, die decimafexta Octobris millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Pontificatus nostri Anno V.

Sequitur declaratio Constitutionis præcedentis.

CLEMENS PP. VII.
Motu proprio, &c.

CUM de viribus literarum nostrarum præinsertarum, pro eo quod illæ nobis tunc plene non informatis, eisdem Curforibus concedebantur (Quatenus essent in usu, aut in dictarum literarum Alexandri, & Julii Prædecessorum possessione) ab aliquibus in futurum dubitari posset.

§.1. Nos igitur, ad quos spectat litium anfractus, & controversias succidere, dubiaque tollere, de possessione dictorum Curforum in præmissis usu, & consuetudine roborata, ex fide, & relatione personarum fide dignarum plene informati, ac de ipsorum Curforum jure in præmissis omnibus, & singulis veram notitiam habentes, motu simili, ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine, decernimus, & declaramus, literas nostras præfatas, cum omnibus, & singulis decretis, declarationibus, inhibitionibus, mandatis, concessionibus, & aliis in eis contentis clausulis, perinde valere, & perpetuæ firmitatis robur obtinere, & Collegio dictorum Curforum, suffragari debere, in omnibus, & per omnia, perinde, ac si dicta verba (Quatenus in usu, aut literarum Alexandri, & Julii possessione ipsi Curfores essent) non apposita, vel expressa fuissent, & ita intentionis nostræ, & voluntatis incommutabilis, fuisse, & esse attestamus. Et nihilominus pro potiori cautela decretum, & mandatum Alexandri, ac inhibitionem, & declarationem Julii Prædecessorum nostrorum, ac eorum literas hujusmodi, necnon in eis contenta quæcumque Apostolica auctoritate, & ex nostra certa scientia approbamus, & innovamus, ac alia

Deputatio Auditoris Camerae in exactionem.

Decretum irritum.

Derogatio constitutionum.

Dat. P. An. V. 16. Octob.

Exordium.

Clausulam prædictam quatenus in usu fuerit. Prædictaque simpliciter confirmat.

alia, & eis prorsus similia de novo concedimus, decernimus, mandamus, inhibemus, & declaramus, atque perpetua roboris firmitate subsistere.

§.2. Et Auditores, Commissarios, etiam Cardinales, Vicarium, Governatorem, Camerarium, & Camera Apostolicæ Clericos pro tempore existentes, Senatorem, & alios Judices, & eorum Collaterales, Locatenentes, & Capitaneos præfatos, etiam Turris Nonæ, Ripæ, & Ripette, necnon omnes, & singulos Nuncios, & quasvis alias personas quocumque nomine nuncupentur, prout singulos eorum concernit, sub excommunicationis, suspensionis, & interdicti latae sententiæ, & quingentorum ducatorum Fabricæ Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe irremissibiliter applicandorum poenis, per Nuncios, Mandatarios, & alios præmissa ad officium Curforum eis, & non aliis quibuscumque Nunciis, spectantia, & exercentia eo ipso absque alia declaratione incurrendis firmiter observari debere. Mandantes tam dictis Nunciis, Mandatariis, & Officialibus officia sua in quibuscumque Curis, & coram quibuscumque personis, nullis exceptis, ac in literarum Apostolicarum facienda executione, sine affixione, aut citationibus, directe, vel indirecte, quovis quæsito colore, vel ingenio se intromittant, & intromittere tentent, vel procurent.

Gesta in contrarium demanat.

§.3. Decernentes commissionis presentationem, ac citationis executionem, intimationem, publicationem, & affixionem, per alios quam dictæ Curie Curfores pro tempore facien, ac processus illarum vigore habendos, & faciendos, ac nullam fidem, in judicio, & extra illud adhibendam fuisse, nec adhiberi debere, sed fuisse, & esse nullas, & invalidas, nulliusque roboris, vel momenti, ac pro nullis, & invalidis, ac infectis, & viribus omnino vacuis haberi.

§.4. Mandantes insuper, & committentes Curie causarum Camerae Apostolicæ, nunc, & pro tempore existenti generali Auditori, quatenus Collegio dictorum Curforum in præmissis, per se, & ejus Locumtenentem efficacis defensionis præsidio assistat, eaque omnia, & singula sub prædictis aliis censuris, & poenis observari faciat, & contra rebelles, ac inobedientes quoscumque debita executioni, etiam summarie, simpliciter, & de plano, sola facti veritate inspecta, quacumque appellatione remota, debita executioni demandet, & demandari faciat, & exequatur.

§.5. Decernentes, quod confirmatio, approbatio, innovatio, decretum, inhibitio, & gratia nostra hujusmodi ex quacumque causa etiam urgentissima, & de necessitate exprimenda, de subreptionis, aut obreptionis vitio, seu intentionis defectu notari, seu impugnari minime possint, & debeant, & in præmissis omnibus, & singulis sic per quoscumque Judices, etiam præfatos, in quacumque instantia pronunciarum &c. Sublata eis &c. ac irritum &c. decernentes, & declarantes.

Clausulas præservativas apponit.

§.6. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Mandatariis, etiam per Nos, & Sedem prædictam, sub quacumque verborum forma, & expressione, etiam Motu proprio, & ex certa scientia, & cum quibuscumque clausulis, etiam urgentissimis, & de necessitate exprimendis pro tempore concessis, confirmatis, & innovatis, quibus illarum tenore pro expressis habentes, latissime derogamus, & derogatum fuisse, & esse decernimus, & declaramus, ceterisque contrariis quibuscumque sub clausulis opportunis, & consuetis ad ipsorum libitum.

Fiat Motu proprio. I.

§.7. Et cum absolutione a censuris ad effectum, &c. ac decreto, & declaratione prædictis, perinde, ac si dicta verba in nostris literis non fuissent expressa, latissime extendentes: & de nobis si opus fuerit, decretis, inhibitione, mandatis, approbatione, innovatione, concessione, ac aliis clausulis prædictis, quæ pro repetitis habeantur, & de deputatione Judicis deputati, &c. ut supra. Et quod præmissa de subreptionis vitio, aut intentionis defectu, notari, seu impugnari non possint, latissime extendent. Et cum derogatione statutorum, privilegiorum, & indultorum, ut supra, latissime extendent. Et quod præmissorum omnium, & singulorum, & circa præmissa necessariorum, sola signatura sufficiat, & ubique in judicio, & extra illud fidem faciat, Regula contraria non obstante, seu etiam major, & verior specificatio, ac expressio fieri possit in literis, quæ per Breve nostrum ad ipsorum libitum expediri debeant. Et remanente eorundem Mandatariorum, quoad causas ordinarias exercitio, quoad solitas citationes per eos fieri solitas, ac in suis solitis Tribunalibus, & quoad eas quibus non proceditur per commissionem primam, seu dependentem. Fiat. I.

Clausulas derogatorias addit.

Causarum repetitio.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, Quarto nonas Octobris, Anno VI.

Dat. P. An. VI. 4. Octobris.

Die vigesima septima mensis Octobris, millesimo quingentesimo vigesimo nono, præsentibus literis affixa, & præsentata fuerit in valvis, seu portis Audientie Palatii Apostolici R. P. D. Almae Urbis Governatoris, Auditoris Camerae Apostolicæ, Vicarii Papæ, Audientie Capitolinæ, velvis Cancellarie Apostolicæ, & acie Campi Floræ, per me Joannem Servier SS. M. D. N. Papæ Cursorem. Petrus Crassei Pro-Magistro Curis.

XXIX. De Syndicatu Judicum, & Officialium Status Ecclesiastici. Alia quæ hujusmodi Officiales respiciunt, vide Paul. II. Constit. III. Munera Tom. III. Par. III. fol. 118.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad futuram rei memoriam.

ONUS pastoralis officii Nobis superne majestatis providentia, meritis licet impari-

Proemium.

paribus, commissi nos inducit, ac etiam temporalia Romanae Ecclesiae, ac illi subiecta, provincias, civitates, terras, & loca, sollicita, ac vigilantia cura intendamus, & ut civitates, terrae, & loca ipsa prospere, & feliciter regantur, illorumque populi ab indebitis oppressionibus sublevati in semitis iustitiae dirigantur, remediis opportunis provideamus, ac his quae propterea a Romanis Pontificibus Praedecessoribus nostris provide gesta sunt, ut firmiter observentur, nostrae approbationis robur impartitur, & aliis desuper disponamus, prout ad felicem eisdem Ecclesiae statum, & eorumdem populorum indemnitate, & utilitatem conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Julius II. ex causis hic expressis.

§.1. Dudum siquidem per fel. rec. Julium Papam II. Praedecessorem nostrum, tam ex diversis querelis, ac clamoribus populorum, communitatum, universitatum, ac singularum personarum civitatum, terrarum, & locorum sibi, & dictae Romanae Ecclesiae immediate subiectorum, quam aliorum fide dignis relationibus intellecto, quod nonnulli Gubernatores, & Locatenentes, eis regendis, & gubernandis per ipsum Praedecessorem, ac Apostolicam Sedis Legatos de latere deputati, precibus, pretio, odio, aut amore ducti, eo praetextu confisi, quod administrationum suorum officiorum rationem alicui reddere non erant soliti, diversa, & varia eis gravamina, & damna etiam intolerabilia inferre, iustitiam administrare unicuique, ut tenebantur, atrociorum quandoque delictorum impunitatem pro particulari lucro praestare, executiones indebitas facere, carceratorumque innocentium relaxationes prorogare, poenas pecuniarias Fisco suo debitas sibi appropriare, & in proprios usus convertere, statutorumque rationabilium, & Constitutionum Provincialium, & Cameralium, litterarumque Apostolicarum formam, & tenorem non servare, ac propriis commoditatibus intenti, subditorum quieti, ac paci, & iustitiae administrationi modicum studere consuevisse in eorum animarum periculum, dictorumque subditorum gravamen, & praerudicium, perniciosum exemplum, & scandalum plurimorum.

Decevit omnes officiales, finito officio, coram Pontifice syndacato se subiacere, & pro eis, & eorum Auditoribus, deputatis, & familiae rationem reddere debere.

§.2. Dicitus Praedecessor motu proprio, & ex certa eius deliberatione, sua in perpetuum valitura Constitutione statuit, & ordinavit, ut omnes, & singuli Gubernatores, ac eorum, seu Legatorum praefatorum Locatenentes, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, aut quavis alia Ecclesiastica, seu Seculari dignitate fungentes qui nunc, & pro tempore, perpetuis futuris temporibus Provincias, Civitates, Terras, & Loca quaecumque, & qualiacumque essent, nulla penitus exceptione habita praefatae Romanae Ecclesiae immediate subiecta ex deputatione ipsius Praedecessoris, vel Legatorum, aut Gubernatorum huiusmodi pro eo, & Romana Ecclesia praefata, regebant, gubernabant, & administrabant, seu regerent, gubernarent, & administrarent quavis grandi, & laetissima potestate, arbitrio, & auctoritate muniti, etiam si eorum literis caveretur expresse, quod ad aliquam redditionem rationis administrationum suarum non tenerentur, nec cogi possent post finem cuiuslibet officii, & administrationis eorum, infra mensem conspectui ipsius Praedecessoris, aut Romani Pontificis Successoris sui pro tempore existentis, seu si ab ipsis Legatis deputati, & pro tempore finiti eorum officii, Legati praefati in locis ipsarum legationum praesentes forent, coram ipsis Legatis se personaliter praesentare, ac gestorum administratorum, & omisorum, tam per eos, quam eorum Auditores, & alios officiales, deputatos, & familiam, rationem reddere, querelisque, & accusationibus contra eos propositis, coram eo, vel Successoribus suis, vel per eos, aut ab eis deputandis, seu Legatis praedictis respective, de gestis, seu omisibus in eorum officiis respondere, ibique per dies duodecim continuos, postquam per ipsum Julium Praedecessorem, vel Successores praefatos, seu dictos Legatos, etiam respective examen redditionis rationis huiusmodi inceptum, seu commissum fuerit permanere, nec etiam post inde, sine sua, aut Successorum praedictorum, vel ab eodem Praedecessore, & Successoribus huiusmodi deputatorum, aut Legatorum praefatorum similiter respective expressa licentia recedere.

§.3. Necnon de eo, in quo per Praedecessorem, & Successores suos, aut ab eodem Praedecessore, vel eis deputatos, seu Legatos huiusmodi condemnati forent, statim omni dilacione, pro relatione, & malitia, ac excusatione, appellacionibusque quibuscumque cessantibus, satisfacere, sub excommunicationis latae sententiae, ac perditionis emolumentorum eis ratione dictorum officiorum debitorum, & inhabilitatis ad quaecumque alia officia in posterum exercenda poenis tenerentur.

Officialibusque in syndacatu condemnatis appellare prohibuit. Quod declaratur mox infra.

§.4. Et nihilominus suis, & Successorum praedictorum Secretariis, ut literas Apostolicas sub plumbio, aut in forma brevis, Cancellariis vero, & aliis ab ipsis Legatis deputatis, tunc & pro tempore existentibus, ne literas patentes officiorum Gubernatorum, seu Locatenentium respective traderent, ipsique Gubernatores, Locatenentes officia huiusmodi exercere audent, nisi prius in Camera Apostolica, aut si ab ipsis Legatis deputarentur, in eorum Cancellaria de praemissa omnia, & singula observando iurassent, & idoneam cautionem dedissent.

Illosque antequam inciperent officia iurare, & cavere debere de servando praemissa. De quo vide etiam mox infra.

§.5. Necnon omnibus, & singulis Theaurariis, Camerariis, Communitatibus, & Universitatibus, & aliis ad quos spectabat, & spectaret, Provincialium, Civitatum, Terrarum, & locorum dictae Ecclesiae immediate subiectorum, tunc, & pro tempore existentibus, ne eisdem Gubernatoribus, seu Locatenentibus de tertia parte eorum salarii, seu provisionis in fine officii eis debita responderent, sed illam retinerent, donec

Salariorumque Officialibus debitorum in fine officii, mandavit retinere tertiam partem, usque ad finem syndacatus. Hoc non servatur.

nec

nec eis, quod absoluti forent, legitime constaret, sub eadem excommunicationis poena mandavit.

Proclama etiam tempore syndacatus fieri praecipit, ut gravati querelas proponere possent.

§.6. Ac voluit quod Magistratus digniores quocumque nomine nuncuparentur, Civitatum, Terrarum, & locorum praedictorum statim functo officio Gubernatorum, seu Locatenentium huiusmodi, per publicum proclama omnibus, & singulis, querelas, seu accusationes, contra Gubernatores, aut Locatenentes exponere volentibus, ut ad ipsum Praedecessorem, vel ad ipsos Legatos, si Gubernatores, seu Locatenentes ab eis deputati forent, ipsique Legati in locis suarum legationum praesentes essent, infra mensem praedictum cum eorum probationibus, & iuribus accederent, recepturi infra duodecim dies iustitiae complementum, per publicum proclama notum facerent, deputandi vero ab eodem Julio, & Successoribus praefatis de eorum deputationibus, ac iustitiae administratione, omnes, & singulas querelas, & accusationes exponere volentes, per affixionem cedularum in valvis Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, & Cancellariae Apostolicae, ac in acie Campi Florae certiores redderent.

Syndicatoribus facultatem summarie &c. procedendi concessit.

§.7. Atque in examinatione redditionis rationis, & administrationis huiusmodi, & aliis praemissis faciendis, ne partes ad Romanam Curiam, vel Legatos ipsos pro exponendis querelis, accusationibus accedentes nimium gravarentur, summarie, simpliciter, & de plano, ac extrajudicialiter, absque aliquibus sumptibus, sola facti veritate inspecta, etiam sine scriptura alicujus confessione procederetur, prout in literis ipsius Praedecessoris desuper confectis plenius continetur.

Multi tamen cessabant querelas proponere, ut evitarent expensas ad Urbem veniendi &c.

§.8. Cum autem, sicut non sine animi nostri displicentia, ad nostrum perveniret auditum, licet causa, propter quas literae praedictae ab eodem Praedecessore emanarunt, adhuc subsint, tamen formidandum est, ne oppressi pro tempore impensas, quae pro querelis, aut accusationibus contra Gubernatores, & Locatenentes, eorumque Auditores, & alios officiales praefatos exponendis, ad Nos, aut Successores nostros Romanos Pontifices, seu Legatos praedictos, juxta ordinationem Julii Praedecessoris huiusmodi veniendo subire cogerentur, potius a querelarum, seu accusationum huiusmodi expositione abstinere habeant, quam expensas huiusmodi facere velint, sicque effectus litterarum earundem impediri debeat.

Ideo Pontifex iste Constitutio Julii II. confirmat, & modificat his modis videlicet.

§.9. Nos cupientes, prout ex debito ipsius pastoralis officii tenemur, felici, & tranquillo regimini, & successui, ac indemnitati populorum praedictorum, quos in visceribus gerimus caritatis, paterno affectu providere, ac eos a laboribus, & expensis, quantum possumus relevare, habita super his cum venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, matura deliberatione, & de eorum unanimi consilio, & assensu, statutum, & ordinationem, ac mandatum, & desuper confectas literas Julii Praedecessoris Bull. Rom. Tom. IV. Par. I.

ris huiusmodi, necnon omnia, & singula in eisdem literis contenta, sub modificatione infra scripta, auctoritate Apostolica, tenore praesentium, approbamus, & innovamus, & perpetua roboris firmitate subistere, ac plenum effectum fortiri, & firmiter perpetuo, tam per Gubernatores, & Locatenentes, ac Auditores, Judices, & alios officiales, quam per praefatos, & alios, quos literae ipsae concernunt, sub excommunicationis latae sententiae, & perditionis emolumentorum, ac inhabilitatis poenis praedictis respective observari debere decernimus.

§.10. Et nihilominus praemissa per dictum Julium Praedecessorem, ut praefertur, statuta, & ordinata de novo sic, quod tam Gubernatores, ac eorum, seu dictorum Legatorum Locatenentes, aut Vicelegati, alique Praesidentes provinciarum, civitatum, terrarum, & locorum, Nobis, & dictae Romanae Ecclesiae subiectorum praedictorum, praesentes, & futuri, etiam Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, Abbatiali, aut quavis alia Ecclesiastica, vel Seculari dignitate, ut praefertur, fungentes, & quavis facultate muniti, quam ab eisdem Legatis, & Gubernatoribus, seu eorum Locatenentibus, aut Vicelegatis, & Praesidentibus in provinciis, civitatibus, terris, & locis praedictis pro tempore deputati Locatenentes, ipsorumque Auditores, Judices, & alii quicumque officiales pro tempore existentes, si annales fuerint, functo cuiuslibet officii, & administrationis eorum anno, & si ultra annum eorum officio, in aliqua provincia, civitate, vel terra duraverint, in fine cuiuslibet anni, si vero breviori tempore eorum officia durent, in fine eorum officii, in civitatibus, terris, & locis, in quibus officia exercuerint, coram personis dignioribus Civitatum, Terrarum, & locorum eorumdem, videlicet coram uno Commissario, per Nos, aut Successores nostros praefatos ex dicta Romana Curia, moderatis ipsorum officialium, ac Provincialium, vel Civitatum, seu Terrarum, vel si Nobis, aut Successoribus praedictis videbitur pro parte Camera praedictarum expensis mittendo, adjunctis secum Episcopo loci, vel eo absente ejus Vicario in spiritualibus generali, & Procuratore Fiscali ipsius loci, vel Civitatis per praesidentes dictae Camerae pro tempore deputato, & capite officii, seu magistratus ipsius Civitatis, vel Terrae, videlicet Confalonario, vel Praeposito, qui pro tempore fuerit, aut uno doctore per ipsas digniores personas, ultra Commissarium, ac Episcopum, vel Vicarium, & Procuratorem Fiscalem praefatos, eligendo, gestorum, & administratorum per eos alias, juxta tenorem litterarum Julii Praedecessoris huiusmodi rationem reddere, & querelis, ac accusationibus contra eos propositis, de gestis, seu omisibus in eorum officiis, sublato quovis diffugio, respondere teneantur.

Officiales syndacatus, in locis officii coram Commissario a Pontifice deputando. Hoc non servatur, sed successor in officio, est loco commissarii.

Et eorum Episcopo, Procuratore Fiscali.

Prioreque Magistrate.

Syndicatorum summarie procedant &c.

§.11. Ac Commissarius mittendus, Episcopus, vel Vicarius, & Procurator Fiscalis,

scalis, Confalonarius, seu Præpositus, & Doctor eligendus præfati rationem administrationis huiusmodi, cum omni summaritate, integritate, & severitate audiant, & procedant, ac querelæ, & probationes contra Gubernatores, Vicelegatos, & Præfidentes præfatos præpositas, & factas recipiant, processusque desuper forment, & clausos, ad Nos, vel Successores, nostros prædictos, ut Nos, vel dicti Successores, de ipsorum Gubernatorum, Vicelegatorum, & Præfidentium, juxta ipsorum demerita, amotione, vel ad ulterius tempus confirmatione mature deliberare possimus, fideliter mittant, ipsorum vero Gubernatorum, Vicelegatorum, & Præfidentium Locatenentes, ac Auditores, & alios officiales præfatos condemnando, vel absolvendo judicare, & ad restitutionem, omnibus subterfugiis, cavillationibus, & exceptionibus remotis, nisi propter casum gravitatem, eis concorditer, alias concorditer, vel Commissario præfato, id Nobis, vel eidem Successoribus referendum esse videatur, quo casu contra eos, servato tenore literarum Julii Prædecessoris huiusmodi procedendum sit, cogere debeant.

Condemnati ad Papam possint habere recursum infra mensem expediendum

§.12. Et si ab eorum decisionibus, & sententiis aliqui eorum se gravatos prætentant, ad Nos, vel a Nobis deputatos, per viam recursum provocare, & appellare possint, sic tamen, quod nisi infra mensem immediate sequentem, revocationem, vel correctionem eorum, quæ contra eos decisa, vel determinata fuerint, non reportaverint, ex tunc absque aliqua facienda intimatione, decisiones, & sententiæ ipsæ firmæ remaneant, & executioni demandentur, perinde, ac si ab eis, reclamatum, vel appellatum non fuisset.

Et culpabiles non recommittantur in officio.

§.13. Et si Legatorum, Gubernatorum, Vicelegatorum, & Præfidentium præfatorum Locatenentes, Auditores, & alii officiales prædicti culpabiles reperti fuerint, in eorum officiis perseverare non permittant, sed Legatus illius Provinciae pro tempore existens de novis Locatenentibus, Auditoribus, Judicibus, & Officialibus debite provideat, & nisi infra mensem providerit, tunc per Nos, aut Successores antedictos Locatenentibus, Auditoribus, & Officialibus, cum convenienti salario, eis per ipsum Legatum præstano, provideri debeat.

Cautiones præstandæ per officiales scribantur in libris & Camera Apost. Hoc non servatur.

§.14. Ac quod cautiones idoneæ per deputandos ab ipsis Legatis, ac eorum Officiales de præmissis observandis dandæ ad dictam Cameram Apostolicam in libro particulari pro huiusmodi cautionibus annotandis ordinato, in quo cautiones per Gubernatores, & Vicelegatos prædictos præstandæ annotandæ erunt, annotari debeant, ipsorumque Legatorum Secretarii, seu Notarii deputandi a Legatis ipsis literas patentes officiorum suorum, nisi prius eis per fidem manu Notarii ipsius Camera factam confiterit, quod cautiones prædictæ annotata fuerint, consignare non debeant, auctoritate, & tenore prædictis perpetuo statuimus, & ordinamus.

§.15. Decernentes præsentium transumptis, etiam impressis manu tamen Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus Curie Ecclesiasticæ, aut personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eandem proffus fidem in iudicio, & extra ubi libet adhibendam fore, quæ ipsis originalibus literis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

§.16. Declarantes præfentes nostras literas a data præsentium locum habere, & servari debere, etiam quoad Officiales supradictos quoad syndicum præmissum in fine officiorum suorum, etiam quod in principio eorum officii cautiones non dederint, & tempore publicationis præsentium in officiorum suorum exercitio, & possessione existant.

Vidi plures disputari an ligaret hæc Constit. cum non apparet fuisse publicatam. Ideo possit eui publicari.

§.17. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac legibus municipalibus, & aliis Provinciarum, Civitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica roboratis statutis, & consuetudinibus, ac omnibus illis, quæ præfatos Prædecessor in dictis literis voluit non obstat, quæ omnia præfentibus pro expressis, & repetitis haberi volumus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausula derogatoria.

Nulli ergo &c. Si quis &c.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ, millesimo quingentesimo vigesimo octavo, Kal. Decembris Pontificatus nostri Anno VI.

Dat. P. A. VI. die 1. Decem.

Anno a Nativitate Domini, 1528. Indivisione prima, die vero 8. Mensis Decembris, Pont. Sanctiss. in Christo Patris, & D.N.D. Clementis divina providentia Papæ VII. anno eius sexto, præfentes retroscriptæ literæ publicatae fuerint in valvis, seu portis Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, Audientie Palatii Apostolici, Cancellarie Apostolicæ, & acie Campi Floræ, per me Joannem Cervarier prælaudati S.S.D.N. Papæ Cursorem. Vianus de Bellavilla Magister Cursozum.

Publicatio.

XXX.

Sanctimonialia Monasterii Sanctæ Mariæ Campi Martii Ordinis Sancti Benedicti, sub cura Fratrum Ordinis ejusdem Servorum Beatæ Mariæ perpetuam sibi Abbatißam eligere posse decernit.

Ex Regest. in Archiep. Vat.

CLEMENS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Postolicæ Nobis injunctæ desuper servitutis officium mentem nostram excitat, & inducit, ut circa ea, quæ pro salubri, & tranquillo statu Monasteriorum quorumlibet, ac personarum in illis sub regulari castimonia, pia vite studio, assidue vacantium, profutura conspiciamus, operosis studiis favorabiliter intendamus.

Procemium.

§.1. Dudum siquidem postquam felicis record. Adriano Papæ VI. Prædecessori nostro

Adrianus VI. Abbatißam Monasterii hu-

firo pro parte dilectarum in Christo Filiarum Conventus Monasterii Monialium Sanctæ Mariæ Campi Martii de Urbe Ordinis Sancti Benedicti exposito, quod si Monasterium ipsum, quod antea per Abbatißam perpetuam regebatur, & gubernabatur, post obitum quondam Lucie tunc in humanis agentis, & ejusdem Monasterii Abbatißæ, per Abbatißam triennalem regeretur, in eodem Monasterio regularis observantia firmiter perseveraret, & salubrius augeretur, dictus Prædecessor earumdem Monialium in ea parte supplicationibus inclinatus per suas Plumbo literas inter alia statuerat, & ordinaverat, quod post cessum, vel cessum dictæ Lucie Abbatißæ Monasterium prædictum per Abbatißam de triennio in triennium per dictas Conventum eligendam perpetuo regeretur, & gubernaretur, ipsaque Abbatißa triennis, que bene se gessisset, ad aliud triennium eligi, illique præesse valeret, per quasdam, ac præmissa utpote ob evidentem utilitatem dicti Monasterii, & augmentum divini Cultus emanata revocari, cassari, & annullari, aut in aliquo illis derogari nullatenus posse, & quoties illa revocari, cassari, annullari, suspendi, aut in illis derogari contingeret, toties de novo, & sub quacumque data per Conventum, seu Monialem quamcumque Monasterii huiusmodi eligendam, restituta esse & censeri, & sic per quoscumque ubique judicari, & cognosci debere, sublata aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, ac quicquid secus attentari contingeret, irritum, & inane decreverat.

Postea Clemens VII. confirmat perbreve electione nove Abbatißæ, cam perpetuam esse concessit, prout etiam successores in futurum.

§.2. Nos dicto Prædecessore, sicut Domino placuit, de medio sublato, divina favente clementia ad Summi Apostolatus apicem assumpti, earumdem Conventus in ea parte supplicationibus inclinati, per alias nostras literas electionem de dilecta in Christo filia Clarina de Columna moderna dicti Monasterii Abbatißa in Abbatißam ipsius Monasterii per Conventum præfatas factam, ad ipsius Clarinæ vitam approbavimus, & confirmavimus, ac statuimus, & ordinavimus, quod ex tunc de cetero occurrente ejusdem Monasterii vacatione Moniales ipsius Monasterii pro tempore existentes Abbatißam perpetuam, & non temporalem, sicut antea, eligere deberent, prout in singulis literis prædictis plenius continetur.

Moniales hoc idem Bullæ sub Plumba declarati per eum cum expressa declaratione Constitutionis Adriani VI.

§.3. Cum autem sicut exhibitæ nobis nuper pro parte dictæ Clarinæ Abbatißæ petitione continebat, pro eo, quod literæ nostræ huiusmodi non sub Plumbo, sed in forma Brevis expedite extiterint, & in eisdem de Decreto Adriani Prædecessoris huiusmodi alias, quam per clausulam pro sufficienter expressis habentes, plena, seu sufficiens mentio facta non extitit, ac forsitan de consensu ipsarum Conventus ad præfens doceri non possit, a nonnullis de viribus nostrorum statuti, & ordinationis eligendi Abbatißam perpetuam, ac desuper consecratam literarum huiusmodi hesitatur.

Clemens suis literis plenam

§.4. Nos dicti Monasterii profectum paterno zelantes affectu, ne propterea trienn-

nio prædicto elapso careant effectu providere volentes, ipsamque Clarinam Abbatißam a quibusvis excommunicationis, & interdictionis, aliisque Ecclesiasticis, sententiis, censuris, & pœnis, si quibus quomodolibet immodata existit, ad effectum præsentium tantum consequendum, harum serie absolventes, & absolutam fore censentes, ejusdem Clarinæ Abbatißæ in hac parte supplicationibus inclinati, si ad hoc majoris partis præfatarum Conventus accedet assensus, volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, quod literæ prædictæ, & in eis contenta quæcumque valeant, plenamque roboris firmitatem obtineant, & sibi suffragentur in omnibus, & per omnia, perinde ac si in illis de statuto, ordinatione, & decreto, ac literis Adriani Prædecessoris huiusmodi modo præmissis plena, & individua, ac de verbo ad verbum mentio facta, ac per illas eisdem statuto, ordinationi, decreto, ac literis Adriani Prædecessoris huiusmodi specialiter, & expresse derogatum fuisset.

Abbatißam legemam addit firmatam.

§.5. Et nihilominus pro potiori cautela electionem Clarinæ ad ejus vitam de novo, ac literas nostras, & in eis contenta huiusmodi ex certa nostra scientia approbantes, & confirmantes, omnesque, & singulos juris, & facti defectus, si qui forsitan intervernerint, in eisdem supplentes, ipsaque literas nostras de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis defectu notari non posse decernentes, auctoritate, & tenore prædictis statuimus, & ordinamus, quod de cetero occurrente dicti Monasterii vacatione, Conventus, seu Moniales præfata sub cura Fratrum Servorum Beatæ Mariæ Ordinis Sancti Augustini degentes, perpetuam, & non triennalem, seu alias temporalem Abbatißam, sicut antequam literæ Adriani Prædecessoris emanarent, fieri consueverant, eligere possint, & debeant, ipsaque sic electa eo ipso Apostolica auctoritate confirmata sit, & esse censetur, & ad ejus vitam Monasterio huiusmodi præesse possit, & teneatur.

Sic a quibuscumque præcipit observari.

§.6. Decernentes sic per quoscumque Iudices, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S.R.E. Cardinales, sublata eis quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, sententiari, judicari, decidi, & diffiniri debere, necnon irritum, & inane, quicquid secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Dati exequutoris præsentium literarum.

§.7. Quo circa venerabilibus fratribus nostris Cesenaten., & Alerien., ac Castellimaris Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios præfentes literas, & in eis contenta huiusmodi, ac quoties pro parte Clarinæ, & pro tempore existentis Abbatißæ, & Conventus Monasterii huiusmodi, seu alicujus earum, desuper fuerint requisiti solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra præfentes literas, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos

Obstantium derogatio.

los, quos ipsa presentes concernunt illis pacifice gaudere: Non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari: Contradictores quolibet, & rebelles per censuras, & poenas Ecclesiasticas appellatione postposita compescendo, ac legitimis super his habendis servatis Processibus, censuras, & poenas ipsas iteratis vicibus aggravando: Invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.8. Non obstantibus literis Adriani Predecessoris hujusmodi quas cum omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & processibus habitis per eandem, & inde secuta quaecumque harum serie revocamus, cassamus, & annullamus, ac nulla, & invalida, nulliusque roboris, vel momenti esse decernimus, ac quibusvis Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon Monasterii, & Ordinis praedictorum juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, & literis Apostolicis, illis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis quomodolibet concessis, & approbatis: quibus omnibus illorum veriores tenores, ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & individue, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel divisim a dicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem.

§.9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, voluntatis, decreti, approbationis, confirmationis, suppletionis, statuti, ordinationis, mandati, revocationis, cassationis, annullationis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem &c.

Datum Bononiae Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo vigesimo nono, Quarto nonas Martii, Pontificatus nostri Anno VI.

XXXI.

Declaratio, quod electio Successoris hujus Papae, Bononiam, Viennam, vel alibi profecturi, fiat in ipsa Urbe, si ante eam reditum, ipse decesserit. Et innovatio Constitutionum Alexandri III., Gregorii X., & Clementis V. circa electionem Papae.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Carolus V. Imperator, pater Italiae etc.

CUM carissimus in Christo filius noster, Carolus Romanorum, & Hispaniarum

Rex Catholicus in Imperatorem electus intellexisset, Turcarum Tyrannum potentissimo Exercitu ad denuo Regnum Ungariae invadendum & occupandum venire, cognoscensque propterea non solum Regnum, sed etiam totam Rempublicam Christianam in maximo versari discrimine, & desiderans Ferdinando Regi Ungariae Fratri suo dulcissimo, ipsique Reipublicae Christianae operam ferre, prout ad ejus officium, cum advocatus Ecclesiae existat, pertinere cognoscebat, omnibus suis Regnis dimissis quamprimum ad Italiam venit, offerens pacem illam, quam Jesus Christus in caelum ascendens suis reliquit Discipulis, Regibus, & Principibus Christianis, ac Italiae Potentatibus, sine qua eidem Turcarum Tyranno resisti non posse cognoscebat, & pro hujusmodi universali pace facilius componenda nuper Nobis suis literis significavit plurimum expedire, ut in Civitate nostra Bononiae, quam celerius fieri posset, insimul conveniremus, ut totam Italiam tandem a tot calamitatibus liberaremus, illique pacem daremus, ut illa placata, illius Potentatus, ac Baronum unitis animis, & viribus non solum dicto Turcarum Tyranno resisti, sed ipse cum toto ejus Exercitu profigari possit.

§.1. Nos ejus pium, & honestum desiderium plurimum in Domino commendantes, etsi ex gravi infirmitate, qua tot mensibus detenti fuimus, convalescerimus, tamen pristinas corporis vires adhuc non recuperavimus, occasionem tamen rei bene gerenda, & tam necessarii boni committere nolentes, cognoscentes ad officium nostrum pertinere pro salute gregis Dominici Nobis commissi, periculo vite Nos exponere, & ad Civitatem ipsam Bononiae omni celeritate, & mora cessante Nos conferre, in Alma tamen Urbe nostra caesarem, & literarum Apostolicarum Audientiam relinquentes, ac relinquere declarantes ad effectum, ut si ante reditum nostrum ad Urbem ipsam Nos ab hac luce migrare contingeret, in ipsa Urbe, in qua Audientiam memoratam relinquimus, & non in Civitate Bononiae, seu in alio loco, in quo tempore obitus nostri cum nostra Curia resideremus, electio Romani Pontificis fieri debeat, nisi ipsa Urbs tunc interdicta, vel contra Ecclesiam Romanam in manifesta rebellionem persisteret, seu de impressione dubitaretur, sicut alias ex causis tunc expressis, proximis annis circa electionem Pontificis in eventum obitus nostri, ita & nunc etiam providere desideramus, & intendimus.

§.2. Habita igitur super hic cum venerabilibus fratribus nostris Sanctae Ecclesiae Cardinalibus matura deliberatione, & diligenti exanime, & de eorumdem consilio, & unanimi consensu, caesarem, & literarum Apostolicarum Audientiam in ipsa Urbe post nostrum ab ea discessum remanere, ad effectum, ut, si ante reditum nostrum ad ipsam Urbem Nos ab hac luce migrare contingeret, ibi, & non alibi, ubi Nos mori contingat, electionem Romani Pontificis cele-

ferens, Pontificem requirit ut fecum Bononiae conveniat.

Ipsa propterea Bononiam proficitur.

Constitutiones Alex. III. Gregor. X. & Clement. V. innovat.

Electioem alter factam irritat.

D. P. An. VI. die 6. Octob.

Causa hujus innovationis.

Relatio praeced. Const.

Enunciatio alterius innovationis.

Causa alia hujus innovationis.

celebrari debere, nisi Urbs ipsa tunc interdicta subjaceret, vel esset aperte rebelis, aut inibi de impressione dubitaretur, ut praefertur. Super quo majoris partis Cardinalium tunc ibidem existentium decisioni stari, & tunc in Civitate Castellana, seu Urbeventana, seu Perusina, servato scripturae hujusmodi ordine, fieri debere, dummodo illa ecclesiastico interdicto subiecta, seu rebelles non fuerint, ut praefertur.

§.3. Ac per sel. record. Alexand. III. Licet de excitanda, & Gregorium X. in Lugdunen. Ubi periculum, & ne Romani, incipientes, per Clementem V. Romanos Pontifices Praedecessores nostros in Viennen. Concilio circa electionem eandem hactenus editas Constitutiones, & alias extravagantes in omnibus in eis contentis servari, & in suo robore permanere debere volumus, atque decernimus.

§.4. Nos enim electionem alibi contra praesentium tenorem per eosdem Cardinales factam, & irritam fore, ipsosque Cardinales ad aliam electionem Romani Pontificis, servata eorumdem praesentium literarum forma, procedere debere, & per eos contra praemissa nullatenus dispensari posse etiam decernimus.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae, millesimo quingentesimo vigesimo nono, Pridie Nonas Octobris, Pont. nostri Anno sexto.

Sequitur innovatio dictae Constitutionis.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Licet variae Constitutiones pro evitanda discordia in electione Romani Pontificis etiam circa locum celebrandae ipsius electionis a nostris Praedecessoribus salubriter sint editae, tamen sicut accepimus, si Nos ab Alma Urbe aliquamdiu absentaremur, & ante reditum nostrum ad ipsam Urbem Nos per divinam voluntatem decedere contingeret, a nonnullis asseritur, quod per constitutiones hactenus editas circa locum celebrandae electionis hujusmodi non sit pro conditione hujus temporis ex omni parte factis provisum.

§.1. Et id dudum cum versus Bononiam &c. Residuum praetermisto, quia tota ipsa bulla praecedat.

§.2. Et deinde cum Nos iterum pro simili necessitate ad dictam Civitatem Bononiae conferre, & inibi cum praefato Carolo Imperatore ex Germania redeunte ad similem effectum convenire necesse fuisset, Nos de simili eorumdem fratrum consilio literas praedictas per alias nostras literas innovavimus, prout in eisdem literis plenius continetur.

§.3. Cum autem Nos de proximo pro nonnullis nostris, & Sanctae Romanae Ecclesiae, ac orthodoxae, & Catholicae fidei, totius-

que Reipublicae Christianae arduis negotiis, & ex urgentissimis causis ad Civitatem Viennam vel alium locum magis opportunum, minoris, vel majoris ab Urbe distantiae, prout Nobis convenire videbitur, non sine gravi nostra, ac totius Curiae nostrae incommodo Nos conferre, ac inibi cum carissimo in Christo filio nostro Francisco Francorum Rege Christianissimo convenire, & ad certum tempus a dicta Urbe Nos abesse necesse esset.

§.4. Nos propterea circa electionem Romani Pontificis in eventum decessus nostri, Domino ita volente, ante reditum nostrum ad eandem Urbem pari modo ut debemus, providere volentes, habita etiam super hoc cum ipsis fratribus matura deliberatione, & de simili eorumdem consilio, & assensu priores literas nostras praedictas auctoritate Apostolica tenore praesentium innovamus, ac plenam firmitatis robur obtinere, illasque, necnon omnia, & singula in eis contenta, in eventum ipsius decessus nostri ante reditum nostrum ad eandem Urbem circa electionem futuri Romani Pontificis in omnibus, & per omnia inviolabiliter observari debere, ac per dictos Cardinales contra praemissa nullatenus dispensari posse, necnon totum id, & quidquid ab eisdem Cardinalibus quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

Nulli ergo &c. Si quis &c.
Dat. Romae apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo trigesimo, tertio Nonas Septembris, Pont. nostri Anno decimo.

Acta & publicata sunt supra scripta Innovatio Romae in Cancellaria Apostolica, die Martis nona Septembris, Anno, & Pontificatus quibus supra.

XXXII.

Approbatio Electionis, & Coronationis Caroli V. in Romanorum Regem, & Imperatorem electi.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, qui vices illius in terris gerit, unde Imperium omne, & Principatus emanant, electiones de Regum, Imperatorumque personis celebratas, cum ad ejus iudicium, & examen perferuntur, si illas rite legitimeque factas compererit, perlibenter approbare, suumque super his decretum, & auctoritatem interponere consuevit, quo scilicet Regnorum, Imperiique insignia merito adipisci, & eorum capita sublimi corona redimi possint.

§.1. Quapropter cum charissimus in Christo filius noster Carolus Romanorum, & Hispaniarum Rex Catholicus in Imperatorem electus superioribus mensibus ad Italia-

Innovatio praeced. Constitutionis.

D. P. An. X. die 3. Sept.

Publicatio.

Ex Regest. in Archiva. Vat.

Exordium.

Carolus V. cum Pontifice Bononiae convenit, ita ut tranquillum